

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 9/12/2025

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Artvin'e bağlı Murgul ilçesinde uzun yıllardır işletilen bakır maden sahası kapsamında; şirketin hazırladığı ÇED başvuru dosyasında, bakır cevherinden altın/gümüş gibi değerli metallerin elde edilmesi amacıyla siyanürlü liç yöntemi kullanılacağı ifade edilmektedir. Bu yöntemle siyanürlü atıkların havuzlarda depolanacağı ve bölgede çevre, su, toprak, ekosistem ve halk sağlığı açısından çok ciddi risklerin doğacağı iddia edilmektedir.

Murgul halkı, geçmişte siyanürlü ayrıştırma tesisine karşı tepkisini açıkça ortaya koymuş; işçiler ve yöre halkının geniş katılımıyla direniş yaşanmış, şirket 2014'te "Murgul'da siyanür kullanılmayacağı" taahhüdünde bulunmuştur. Ancak, şirketin yeniden aynı yöntemle altın-gümüş eldesine yönelmesi ve ÇED dosyası hazırlaması, bu taahhüdün geçerliliğini ciddi biçimde sorgulatmaktadır. Akademik araştırmalar da mevcut maden faaliyetlerinin, özellikle yüzey suyu ve çökelen tortularda ağır metallerin biriktiğini, su kalitesinin bozulduğunu ve çevresel kirlenme meydana geldiğini belgelemektedir.

Siyanür ve ağır metal atıklarının depolanacağı havuzların, bölgenin topoğrafisi, yağış rejimi, jeolojik yapısı ve su havzaları dikkate alındığında, olası sızıntı, taşkın, yer altı suyu ve akarsu kirliliği riski açısından son derece uygun olmayan bir konumda olduğu uzmanlar tarafından dile getirilmektedir. Yöre halkının yaşam alanı, su kaynakları, flora-fauna, toprak kapasitesi ve gelecek kuşakların sağlığı kapsamında bu tür bir projenin onaylanması ve uygulanması, geri dönülemez çevresel tahribata yol açma ihtimali taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Murgul ilçesinde siyanürlü altın/gümüş ayrıştırma tesisi kurulması planına ilişkin olarak Bakanlığınıza sunulmuş en güncel ÇED başvuru dosyası hangi tarihli ve ne sayılıdır?
2. Bu dosya kapsamında kullanılan yöntem, atık yönetimi, siyanür havuzu planı, su-toprak-çevre risk analizleri belgeleri nelerdir?

3. ÇED başvuru dosyasında ileri sürülen çevresel önlemler bilimsel olarak riskleri yok sayacak nitelikte midir?
4. Murgul'daki mevcut maden işletmesinin geçmiş faaliyetlerinden kalan ağır metal atıkları ve tortular nedeniyle çevresel ve hidrolojik analizler yapılmış mıdır?
5. Söz konusu proje kapsamında siyanürlü liç ve atık depolama planı uygulanırsa; olası bir kaza, sızıntı veya taşkın durumunda halkın suya, toprağa, havaya maruz kalması nasıl korunacaktır? Bakanlığınız bu senaryolar için acil müdahale planı, halkı bilgilendirme, erken uyarı sistemi ve tazminat/rehabilitasyon mekanizması oluşturmuş mudur?
6. Murgul halkının ve yerel yönetimin projeye itirazları ve endişeleri Bakanlığınıza resmi olarak iletilmiş midir? Bu iletiler üzerinde nasıl bir prosedür işletilmiştir?
7. Türkiye'de siyanür kullanılarak madencilik yapılmasına dair mevcut mevzuatta ne gibi sınırlar, gereklilikler, izleme-denetim ve bağımsız kontrol mekanizmaları yer almaktadır? Murgul özelinde bu standartların tamamı karşılanmış sayılmakta mıdır?
8. Projenin onaylanması hâlinde, olarak uzun vadeli çevresel gözetim, su/toprak/hava izleme, sağlık taramaları, tazminat mekanizmaları için ne gibi bir plan hazırlamaktadır?
9. Murgul'da geçmişte siyanür ya da diğer ağır metal kirliliğinden kaynaklandığı öne sürülen çevre ve halk sağlığı zararları ile ilgili yapılmış bilimsel çalışmalar, resmi müracaatlar veya açılmış davalar var mıdır?
10. Halkın projeye rızası ve bilgilendirilmesi aşamasında Bakanlığınız hangi usulü benimsemiştir? Planlanan tesis, halkın bilgisi, onayı ve katılımı ile yapılacak mı?